

Historie zámecké zahrady

Historie zámecké lysické zahrady se může psát už od 16. století, kdy víme, že s vodní tvrzí na severu sousedila zelinářská zahrada a štěpnice. O skutečné okrasné zahradě můžeme hovořit až od poloviny 17. století. Nacházela se u východního křídla nově postavené zámecké budovy, měla tradiční renesanční podobu s ohrazením vysokou zdí. Později byla k zahradnímu samostatně stojícímu pavilonu (casinu) na sever od zámku dobudována horní terasa, rozdělená do záhonových ploch uprostřed s bazénem a umělou jeskyní tzv. grottou. Ještě počátkem 18. století existovaly v zahradě pod horní terasou dvě velké vodní plochy (jednak vysokou ohradní zdí s průchozím dřevěným ochozem ohraničený rybník a dále rybník v jižní, spodní části zahrady).

V období baroka byla zahrada ozdobena množstvím sochařské výzdoby. Zmizely také obě velké vodní plochy. U západního křídla zámku vzniklo zámecké zahradnictví se dvěma oranžeriem, z nichž jedna měla spíše funkci skleníku. Nejvýrazněji byla zahrada rozšířena ve 2. polovině 18. století. Ve spodní jižní části byla místo rybníka vybudována formální zelinářská zahrada, na východě zvětšená o štěpnici a nad ní ještě o dvě menší terasovité tzv. špalírové zahrady s trellážemi na zdech, které zdobily popínavé růže. Barokní podoba zahrady byla zachována až do roku 1843.

Za držení lysického panství a zámku hraběcí rodem Dubských je datována úprava zahrady do současné stavební podoby a rozvržení. Ve středním parteru byla starobylá ohradní zeď s dřevěným ochozem stržena a nahrazena v polovině 19. století elegantní sloupovou kolonádou s krytou pergolou, která propojila interiéry I. patra zámku se zahradou. Tato kolonáda je typickou zahradní architekturou pouze pro zámek Lysice. Zahrada byla doplněna o drobné stavby (včelín a besídka, 1860), upravena byla i sala terrena (1876), která nahradila dřívější zahradní pavilónek (casino). Zahrada získala na kráse díky umístění množství terakotových váz a soch. Zahradnictví na druhé straně od zámku bylo doplněno o fíkovnu (1835) s technickým unikátem - pojezdnou střechou (1887), barokní oranžerie byly nahrazeny oranžeríí novou (1841- 1842) a také novým skleníkem (1889).

Od roku 1945 je zámek se zahradou ve vlastnictví státu a do historické podoby z konce 19. století se zahrada vrátila až díky rozsáhlé obnově (2021-2023), financované z programu Ministerstva kultury ČR - Péče o národní kulturní dědictví I. Jedinečná historická zahrada je pečlivě udržovaná týmem zámeckých zahradníků.

Zámecká zahrada a fíkovna je návštěvníkům prezentována jako samostatná prohlídková trasa bez průvodce. Termíny komentovaných prohlídek najdete na www.zamek-lysice.cz.

Návštěvní řád zámecké zahrady
najdete u vstupu do zámecké zahrady
a také na www.zamek-lysice.cz

Žádáme Vás o jeho dodržování, zejména:

- Vstup do zámecké zahrady je zpoplatněn, vstupenku zakoupíte v pokladně zámku.
- Zahrada je otevřena v otevírací době zámku a Váš pobyt v zahradě je časově omezen touto otevírací dobou.
- Nevstupujte do zahrady a fíkovny se psem, ani s jiným zvířetem.
- Nepohybujte se jinde než po cestičkách, jen v části piknik (G) je možné využít trávník k usazení.
- Netrhejte rostliny ani plody v zahradě, fíkovně a jejím okolí.
- Neodhazujte odpadky jinam než do odpadkových košů.
- Nekuřte v areálu zahrady, ani ve fíkovně a jejím okolí.
- Nevhazujte žádné předměty do kašen a dalších vodních ploch.
- Nerušte křikem, hlasitou hudbou, či použitím dronu.
- Nepoškozujte a nezcižujte obnovené vybavení zahrady a fíkovny.
- Za bezpečnost a chování dětí odpovídá jejich dospělý doprovod.

Pro pohyb kočárků a invalidních vozíků mezi spodním a středním parterem můžete využít nájezd (F) za včelínem (E).

Ze zahrady se vychází u sala terreny (J) v horním parteru zahrady a Vaše prohlídka pokračuje do fíkovny.

Sedací zahradní nábytek a lavičky jsou nachystány pro Váš odpočinek.

Dovolujeme si upozornit, že celý areál památky tedy i zahrady a fíkovny je nepřetržitě monitorován kamerovým systémem se záznamem. Informace o ochraně osobních údajů jsou uvedeny na www.npu.cz.

Žádáme Vás o respektování pokynů zaměstnanců správy zámku a zámeckého zahradnictví.

Státní zámek Lysice

Národní kulturní památka

*Vítejte v zámecké terasovité zahradě
s unikátní kolonádou.
Navštivte jedinou zachovanou fíkovnu
u nás i ve střední Evropě.*

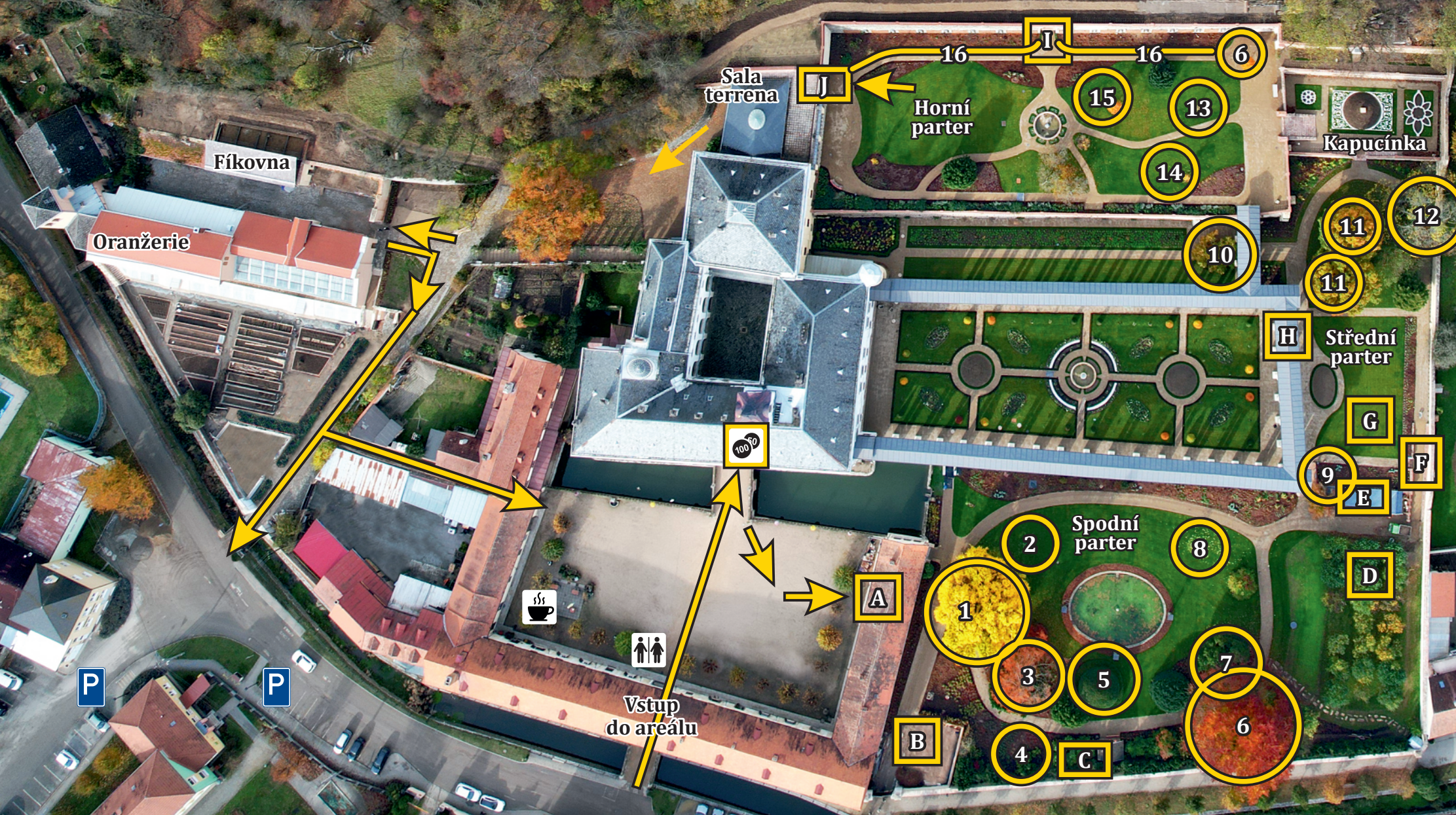
Státní zámek Lysice

Zámecká 1, 679 71 Lysice, tel. +420 516 472 235, mail: lysice@npu.cz

www.zamek-lysice.cz

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

- A • vstup do zahrady
- B • nouzová toaleta (VI.-VIII.)
- C • altán
- D • sad (štěpnice)
- E • včelín
- F • nájezd (rampa)

- G • piknik
- H • kolonáda
- I • grotta
- J • východ ze zahrady
- P • parkoviště

- 1 • Jinan dvoulaločný - Ginkgo biloba
- 2 • jilm habrolistý - Ulmus minor
- 3 • Metasekvoje čínská - Metasequoia glyptostroboides
- 4 • Ořešák černý - Juglans nigra
- 5 • Tis červený - Taxus baccata
- 6 • Buk lesní červenolistý - Fagus sylvatica 'Atropunicea'
- 7 • Šácholan Soulangeův - Magnolia x soulangeana
- 8 • Platan javorolistý - Platanus x hispanica

- 9 • Dřín obecný - Cornus mas
- 10 • Mišpule obecná - Mespilus germanica
- 11 • Dub letní sloupovitý - Quercus robur 'Fastigiata'
- 12 • Katalpa trubačovitá - Catalpa bignonioides
- 13 • Liliovník tulipánokvětý - Liriodendron tulipifera
- 14 • Javor mléč - Acer platanoides 'Palmitifidum'
- 15 • Habr obecný - Carpinus betulus
- 16 • Sbírka dračíků (Penstemon)